

UCHWAŁA NR 86 . 38 .2017
ZARZĄDU POWIATU W OPATOWIE
z dnia 28 marca 2017 r.

**w sprawie zatwierdzenia projektu pn. Plan działania rozwoju potencjału
endogenicznego Powiatu Opatowskiego**

Na podstawie art. 26 ust. 1 i art. 32 ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 814, z późn. zm.), Zarząd Powiatu w Opatowie uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Zatwierdza się projekt pn. Plan działania rozwoju potencjału endogenicznego Powiatu Opatowskiego w ramach Osi Priorytetowej 7 – Sprawne usługi publiczne Działania 7.2 Rozwój potencjału endogenicznego jako element strategii terytorialnej dla określonych obszarów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 dla projektów realizowanych w zakresie potencjału endogenicznego.

2. Plan, o którym mowa w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się dyrektorowi Powiatowego Centrum Kultury, Turystyki i Rekreacji w Opatowie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

/podpisy członków zarządu/

PROJEKT PN. PLAN DZIAŁANIA ROZWOJU POTENCJAŁU ENDOGENICZNEGO POWIATU OPATOWSKIEGO

Dotyczy:

Działania 7.2 Rozwój potencjału endogenicznego jako element strategii terytorialnej dla określonych obszarów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020

1. Adres powiatu

Województwo	Świętokrzyskie
Miejscowość	Opatów
Ulica	H. Sienkiewicza
Numer	17
Kod pocztowy	27-500 Opatów

2. Osoba do upoważniona do podejmowania decyzji

Imię	Bogusław
Nazwisko	Włodarczyk
Stanowisko	Starosta Opatowski
Nr telefonu	15 8682971
Nr faksu	15 8684721
Adres poczty e-mail	starosta@opatow.pl

Imię	Gustaw
Nazwisko	Saramański
Stanowisko	Wicestarosta
Nr telefonu	15 8682971
Nr faksu	15 8684721
Adres poczty e-mail	wicestarosta@opatow.pl

3. Osoba do kontaktów roboczych z Powiatem Opatowskim

Imię	Aneta
Nazwisko	Bławat
Stanowisko	Przewodnicząca Komisji Budżetu, Finansów i Rozwoju Gospodarczego/Radna Powiatu
Nr telefonu	503 755 808
Nr faksu	15 8680313
Adres poczty e-mail	aneta.blawat@op.pl

4. Opis diagnozy obecnej sytuacji w powiecie opatowskim dot. rozwoju potencjału turystycznego objętych planem działań wraz z analizą SWOT

Przeprowadzona diagnoza terenów powiatu opatowskiego wskazuje na możliwości rozwijania różnych form turystyki w tym regionie. Turystyka piesza, rowerowa i samochodowa do miejsc o wyjątkowych walorach kulturowo-historycznych mogłaby być łączona z utworzeniem bazy do atrakcyjnego wypoczynku, rekreacji i spędzania czasu wolnego.

Bogactwo walorów naturalnych powiatu tworzy jego specyfikę, a jednocześnie stanowi stale niewykorzystany w pełni potencjał. Przy należytej trosce o ich ochronę mogą one być przedmiotem pełniejszego zagospodarowania przestrzenno-funkcjonalnego, w szczególności pod kątem kreowania produktów turystycznych. w dużej mierze determinują one rodzaje i formy turystyki, które mogą być rozwijane w powiecie stanowiąc podstawową atrakcję dla odwiedzających powiat turystów.

Doskonałe warunki naturalne, zróżnicowanie krajobrazowe regionu predysponują go do rozwoju turystyki rowerowej jako produktu markowego. Powiat Opatowski ma najlepsze warunki do uprawiania turystyki pieszej i odpowiednie walory do rozwoju turystyki rowerowej. w oparciu o ten potencjał funkcjonują na terenie powiatu szlaki rowerowe, m.in. część Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo, Rowerowy Szlak Architektury Obronnej, Transwojewódzki Szlak Rowerowy Berlin – Lwów. Szlaki te tylko w części tworzą sieć, co zapewnienia turyście ciągłość trasy oraz umożliwiał

swobodne przemieszczanie się rowerem po obszarze powiatu. Chcemy połączyć miejsca znajdujące się na i w pobliżu istniejących szlaków, tworząc w Opatowie bazę umożliwiającą np. wypożyczenie roweru, odpoczynek na trasie na powietrzu, miejsca postojowe, miejsca do grillowania, pola namiotowe, aktywny wypoczynek.

Potrzeba tworzenia tego typu miejsc wynika ze zgłaszanych przez mieszkańców i turystów sugestii dotyczących poszerzenia istniejącej oferty turystycznej o miejsca aktywnego wypoczynku i spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom zarząd powiatu ogłosił konkurs na stworzenie wizji zagospodarowania terenu w celu utworzenia Powiatowego Centrum Kultury, Turystyki i Rekreacji w Opatowie. W ramach konkursu wpłynęło 32 propozycje konkursowe, które w szczególności uwzględniały stworzenie nowego wizerunku powiatu, w tym uwzględniającego rozwój kultury i rekreacji w Opatowie. Jednocześnie na podstawie dwukrotnych konsultacji społecznych, w których udział wzięło 112 osób z Opatowa i okolic, zgłoszono pomysły na utworzenie tego typu miejsca, popierając szeroko rozumiany rozwój turystyki i rekreacji nie tylko w Opatowie, ale i w pobliskich miejscowościach.

Ponadto zarówno Strategia Rozwoju Powiatu Opatowskiego oraz Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Opatów zawierają wyraźne sugestie mieszkańców oraz prognozy rozwoju turystycznego miasta i powiatu. W związku z coraz wyższymi wymaganiami dzisiejszych turystów, zasadnym jest zaoferowanie im czegoś więcej niż tylko zwiedzanie zabytków. Bliskość atrakcyjnych historycznie miejsc, dostępność szlaków pieszych i rowerowych oraz poszerzona baza sportowo – wypoczynkowa pozwoli zatrzymać na dłużej odwiedzających nasz region turystów, ale także zapewni im zwiedzanie ziemi opatowskiej połączone z aktywnym odpoczynkiem.

Powstanie Centrum Kultury, Turystyki i Rekreacji w Opatowie stworzy turystom możliwość uatrakcyjnienia programu zwiedzania Opatowa i okolic, gdyż po obejrzeniu jego głównych zabytków (Kolegiata, Brama Warszawska, Podziemia Opatowskie) będą mogli wypełnić pozostały czas pobytu w Opatowie korzystając z atrakcji dostępnych w Centrum. Na terenie Centrum będą organizowane wydarzenia kulturalne związane z turystyką, m.in.: uroczyste otwarcie sezonu turystycznego, noc w muzeum itp.

Właściwe wykorzystanie warunków naturalnych oraz walorów historycznych może przysporzyć wielu wymiernych korzyści. Należy skoncentrować się na wykorzystaniu już posiadanego potencjału oraz pójść w stronę systematycznego rozwoju turystyki.

Zgodnie z w/w potrzebami wniosek dotyczył wzmocnienia potencjału turystycznego w powiecie opatowskim poprzez powstanie usług dotychczas niedostępnych w powiecie, a które przyczynią się do uatrakcyjnienia sposobu korzystania z bazy turystycznej oraz jej rozwoju.

Realizacja założeń projektu przyczyni się do rozwoju potencjału endogenicznego obszaru powiatu opatowskiego. Walory turystyczne powiatu opisane powyżej przyczynią się do:

- wzrostu liczby odwiedzających,
- atrakcyjności regionu województwa świętokrzyskiego,
- zwiększenia liczby produktów turystycznych oferowanych przez powiat opatowski,
- powstania kompleksowej infrastruktury turystycznej wykorzystującej walory powiatu,
- przyrostu ruchu turystycznego,
- zwiększenia popytu na usługi gospodarcze regionu,
- powstanie 6 nowych, stałych miejsc pracy,
- poszerzenia oferty turystycznej regionu,
- powstania turystyki kulturowej jako nowego produktu w powiecie,
- wyeksponowania wartości przyrodniczych kulturowych w powiecie,
- wzrostu przedsiębiorczości w regionie,
- wpisze się w działania realizowane w powiecie.

Walory turystyczne zostaną też rozszerzone dla potencjalnego turysty o miejsca kultury, rekreacji i aktywnego wypoczynku. Co warte podkreślenia miejsca rekreacji i wypoczynku przy tzw. Promenadzie, będą udostępnione turystom nieodpłatnie. W dużej mierze determinują one rodzaje i formy turystyki, które będą rozwijane w regionie stanowiąc jedną z podstawowych atrakcji dla odwiedzających województwo świętokrzyskie turystów.

Analiza SWOT

Dla prawidłowego określenia kierunków rozwoju w każdym planie strategicznym należy w pierwszej kolejności zdiagnozować posiadane zasoby i możliwości oraz ocenić stan aktualny. W planowaniu strategicznym funkcjonują różne metody przedstawiania sytuacji obecnej i oceny uwarunkowań rozwojowych. Jedną z najczęściej stosowanych jest analiza SWOT.

Pozwala ona zobrazować bieżące, wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania rozwoju systemu pomocy społecznej powiatu, potencjał własny (mocne i słabe strony) oraz oddziaływanie otoczenia (szanse i zagrożenia). Analiza powiatu została zdiagnozowana poprzez rozpoznanie kluczowych czynników sklasyfikowanych w następujący sposób:

Mocne strony	Szanse	Zagrożenia	Słabe strony
Dobre warunki przyrodnicze i kulturowe dla rozwoju turystyki, w tym turystyki kulturowej.	Rozwój funkcji turystycznej w obszarach o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych. Wykorzystanie organizowanych imprez kulturalnych w celu promocji i aktywizacji turystyki przyjazdowej.	Brak skutecznych działań mających na celu niwelowanie skutków negatywnych procesów demograficznych.	Niedostatecznie rozwinięta baza turystyczno-rekreacyjna. Mała aktywność gospodarcza, brak inicjatyw społecznych mieszkańców. Niski poziom urbanizacji i gęstości zaludnienia.
Położenie w centralno-południowej części Polski, w bliskości znaczących korytarzy transportowych oraz najlepiej rozwiniętych, polskich metropolii. Relatywnie dobra wewnętrzna dostępność komunikacyjna.	Wykorzystanie bliskości najważniejszych metropolii w relacji do niższych kosztów w regionie. Współpraca międzywojewódzka w aktywizacji wspólnych obszarów funkcjonalnych i potencjałów rozwojowych.	Brak skutecznych działań mających na celu niwelowanie skutków negatywnych procesów demograficznych.	Brak odpowiedniego wykorzystania lokalnego potencjału turystycznego. Brak jednostek organizacyjnych zajmujących się współpracą w zakresie rozwoju gospodarczego, w tym turystyki.
Dobre warunki przyrodnicze i kulturowe dla promocji regionu, w tym rozwoju turystyki.	Rozwój instrumentów marketingu terytorialnego, w tym koordynacja promocji regionu i kształtowania marki powiatu.	Brak skutecznych działań mających na celu niwelowanie skutków negatywnych procesów demograficznych.	Niedostateczne zagospodarowanie turystyczne. Ograniczona rozpoznawalność w skali lokalnej i regionalnej kultury i obiektów dziedzictwa kulturowego.

Dobrze rozwinięta i funkcjonująca sieć szkół średnich. Położenie w centralno-południowej części Polski, w bliskości znaczących korytarzy transportowych oraz najlepiej rozwiniętych, polskich metropolii.	Rozwój przedsiębiorczości w regionie. Wzrost jakości kapitału ludzkiego. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.	Brak skutecznych działań mających na celu niwelowanie skutków negatywnych procesów demograficznych.	Niska atrakcyjność inwestycyjna regionu. Niski poziom innowacyjności regionu.
Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna (wodociągi, sieć gazowa, telekomunikacja, drogi). Małe zanieczyszczenie wody, powietrza, gleby.	Przyciągnięcie na teren powiatu inwestorów, co spowoduje znaczne przyspieszenie rozwoju gospodarczego.		Brak wizerunku powiatu jako obszaru sprzyjającego inwestycjom (wg danych Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową Opatów sklasyfikowano na pozycji powyżej 260 – ej, dla porównania Sandomierz na 30, Starachowice na 65, Ostrowiec na 120).
Walory przyrodnicze i krajobrazowe sprzyjające rozwojowi turystyki i agroturystyki.	Rozwój funkcji pozarolniczych. Rozwój agroturystyki, która stwarza możliwości zwiększenia dochodów społeczności lokalnej.	Brak skutecznych działań mających na celu niwelowanie skutków negatywnych procesów demograficznych.	Brak odpowiedniego wykorzystania lokalnego potencjału turystycznego.

5. Ogólny opis działań projektowych, w tym działania opierające się na endogenicznych potencjałach obszaru powiatu opatowskiego, wynikających w szczególności ze specyficznych warunków i zasobów przyrodniczych, przestrzennych i kulturowych

Przedmiotem niniejszego opracowania jest obiektywne wykazanie wykonalności projektu, pn.: „Budowa infrastruktury do wykonywania zadań Powiatowego Centrum Kultury, Turystyki i Rekreacji w Powiecie Opatowskim”, które będzie miało siedzibę w Opatowie. Powiatowe Centrum Kultury, Turystyki i Rekreacji w Opatowie, jako jednostka kultury została powołana w miesiącu lutym 2017 r. uchwałą Nr XXIX.10.2017 Rady Powiatu w Opatowie.

Do podstawowych zadań Centrum należy w szczególności:

- 1) tworzenie nowych produktów turystycznych oraz rekreacyjno - wypoczynkowych w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego, przemysłowego i naturalnego w celu podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej i pobudzenia rozwoju gospodarczego powiatu, w tym podjęcie działań w celu utworzenia Domu Muzealnego w zabytkowym budynku zlokalizowanym w Opatowie, przy ul. Szpitalnej, który wejdzie w strukturę Centrum, jak również Centrum Rekreacyjno - Wypoczynkowego dla dzieci i dorosłych w Opatowie, które wejdzie w strukturę Centrum;
- 2) realizowanie projektów inwestycyjnych na obszarach o wysokim stopniu atrakcyjności turystycznej dla powiatu, w tym podjęcie działań w celu utworzenia na terenie miasta Opatów Centrum Rekreacyjno – Wypoczynkowego dla dzieci i dorosłych, które wejdzie w skład struktury Centrum;
- 3) rozwój i modernizacja infrastruktury informacyjnej i promocyjnej powiatu, w tworzeniu centra i punktów informacji inwestycyjnej i turystycznej, oznakowanie obszarów atrakcyjnych inwestycyjnie i turystycznie;
- 4) prowadzenie i zarządzanie Podziemną Trasą Turystyczną w Opatowie, w szczególności poprzez organizowanie na jej terenie wystaw poświęconych historii powiatu, organizowanie zwiedzania trasy przez turystów oraz podniesienia jej atrakcyjności.

Inwestycja obejmuje utworzenie nowych produktów turystycznych, w tym kulturowych oraz rekreacyjno - wypoczynkowych w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego, przemysłowego i naturalnego w celu podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej i pobudzenia rozwoju gospodarczego powiatu.

Będzie to kompleksowy program zagospodarowania terenu, w skład którego wejdzie:

- 1) utworzenie Domu Muzealnego - Dziedzictwa Geodezji i Kartografii, jak również biura Centrum Informacji Turystycznej w Opatowie w zabytkowym budynku zlokalizowanym w Opatowie przy ul. Szpitalnej;
- 2) budowa Punktu Kultury, Rekreacji i Wypoczynku wraz z Informacją Turystyczną w Opatowie na tzw. Promenadzie wzdłuż rzeki Opatówki;
- 3) wyposażenie Podziemnej Trasy Turystycznej w Opatowie zlokalizowanej przy Opatowskim rynku, nieopodal Ratusza.

Wnioskodawca posiada kosztorysy inwestycji oraz rozeznania cenowe w zakresie wyposażenia. Realizacji projektu rozwiąże narastający od wielu pokoleń problem niewystarczającego wykorzystania potencjału turystycznego, w tym potencjału

endogenicznego regionu. Dotyczy to zarówno powiatu opatowskiego, jak i województwa świętokrzyskiego, w skład którego wchodzi powiat. Projekt obejmuje sekwencję powiązanych ze sobą etapów rozwoju kultury i turystyki i jest odpowiedzią na ich rozwiązanie. Usługi i produkty oferowane przez wnioskodawcę będą kompleksowe i spowodują znaczny wzrost gospodarczy regionu. Będzie można zwiedzić multimedialny Dom Muzealny, zawierający historię i kulturę Polskich Geodetów i Kartografów, gdyż tylko i wyłącznie w Opatowie będzie można zobaczyć unikalną w kraju i najprawdopodobniej w Europie placówkę muzealną. Obecnie Stowarzyszenie Inicjatyw Geodezyjnych i Kartograficznych „GEOCENTRUM” w Opatowie, posiada ponad 800 eksponatów, map i dokumentów, od najmniejszego eksponatu ważącego kilka dekagramów do urządzeń fotogrametrycznych ważących ponad 1.200 kg, w tym kolorowa stara mapa z 1720 r. przedstawiająca Jezioro Gopło z okolicami, i to dziedzictwo zostanie udostępnione Wnioskodawcy, a w tym samym zwiedzającym z całej Polski. W tym samym budynku zostanie otworzone multimedialne Biuro Informacji Turystycznej. Tuż przy budynku wybudowany zostanie parking dla turysty oraz wypożyczalnia rowerów. Ponieważ Opatów jest małym miasteczkiem każdy turysta będzie mógł zwiedzić zabytki Opatowa i okolic wypożyczonym rowerem oraz wędrować po wyznaczonych szlakach turystycznych. W mieście znajduje się wiele obiektów historycznych wpisanych na listę zabytków:

- układ urbanistyczny, wpisany do rejestru zabytków nieruchomych,
- Kolegiata św. Marcina,
- pozostałości murów miejskich wzniesionych przez kanclerza Krzysztofa Szydłowieckiego z jedyną zachowaną bramą – Warszawską,
- barokowy klasztor oo. Bernardynów wzniesiony w XIV-XV w. na miejscu osady Żmigród,
- podziemia opatowskie – system dawnych piwnic kupieckich wydrążonych w lessie pod rynkiem starego miasta (Placem Obrońców Pokoju),
- dom z podcieniami na Rynku z XVI wieku,
- kapliczka św. Jana Nepomucena z przełomu XVIII i XIX wieku,
- symboliczna mogiła Ludwika Topór-Zwierzdowskiego, powstańca z 1863 r.,
- mogiła powstańców z 1863 r.,
- mogiła ks. Przybyłowskiego, powstańca z 1863 r.,
- cmentarz wojenny z I wojny światowej,
- lapidarium na terenie dawnego cmentarza żydowskiego.

Informator turystyczny udostępniany w Biurze Informacji Turystycznej przy ul. Szpitalnej, nie będzie jedynym punktem informacyjnym. Kolejnym (drugim) punktem będzie wybudowany Punkt Kultury, Rekreacji i Wypoczynku wraz z Informacją Turystyczną w Opatowie na tzw. Promenadzie wzdłuż rzeki Opatówki, którego zadaniem będzie rekreacja zadań kultury i wypoczynek, podczas których mieszkańcy i turyści zapoznawać się będą z urokliwymi miejscami powiatu opatowskiego oraz z bieżącymi atrakcjami organizowanymi na terenie powiatu opatowskiego.

Poza tym, zwiedzający będą mogli:

- aktywnie spędzić czas z dziećmi i młodzieżą m.in. na: placu zabaw, siłowni na powietrzu, siłowni dla seniorów i niepełnosprawnych, skateparku, boisku wielofunkcyjnym (używany latem do gry w piłkę nożną, siatkową, kosza, tenisa, a zimą wykorzystywanym jako lodowisko z możliwością wypożyczenia łyżew),
- kulturalnie spędzić czas oglądając na telebimie wyświetlane 2 razy w tygodniu produkcji filmowe, dla dzieci i dorosłych, tzw. kino na powietrzu. Będą mogli uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych regionu, które będą organizowane na scenie znajdującej się tuż przy telebimie. Z uwagi na fakt, iż powiat opatowski w dużej mierze zajmują tereny rolnicze, lasy, łąki, itp., zwiedzający spędzający czas wolny na zdrowym, czystym powietrzu,
- rekreacyjnie spędzić czas wolny, odpoczywając na ławeczkach zlokalizowanych w centrum, odpocząć w stojących tam altanach, zrelaksować się przy grillu.

Będzie to kompleks kulturalno-turystyczno-rekreacyjny jakim nie dysponuje nawet województwo świętokrzyskie. Turysta przebywający w Opatowie turysta będzie zachwycony różnorodnością kompleksu potencjału turystycznego.

Kolejnym miejscem najliczniej odwiedzającym przez turystów są Podziemia Opatowskie. Podziemia zostały udostępnione dla turystów już w roku 1984, nadal jednak ich część nie jest jeszcze odkopana. Szacuje się, że po skończeniu wszystkich prac ich długość sięgnie około 800 metrów. Jednak docelowym zadaniem tej inwestycji nie będzie wydłużenie podziemnej trasy turystycznej, tylko wyeksponowanie potencjału endogenicznego, będącego przedmiotem pełniejszego zagospodarowania przestrzenno – funkcjonalnego, w szczególności pod kątem atrakcyjności turystycznej oraz kreowania produktów turystycznych.

Realizacja założeń projektu przyczyni się do rozwoju potencjału endogenicznego obszaru powiatu opatowskiego. Walory turystyczne powiatu opisane powyżej przyczynią się do:

- wzrostu liczby odwiedzających,

- atrakcyjności regionu województwa świętokrzyskiego,
- zwiększenia liczby produktów turystycznych oferowanych przez powiat opatowski,
- powstania kompleksowej infrastruktury turystycznej wykorzystującej walory powiatu,
- przyrostu ruchu turystycznego,
- zwiększenia popytu na usługi gospodarcze regionu,
- powstanie 6 nowych, stałych miejsc pracy,
- poszerzenia oferty turystycznej regionu,
- powstania turystyki kulturowej jako nowego produktu w powiecie,
- wyeksponowania wartości przyrodniczych kulturowych w powiecie,
- wzrostu przedsiębiorczości w regionie,
- wpisze się w działania realizowane w powiecie.

Walory turystyczne zostaną też rozszerzone dla potencjalnego turysty o miejsca kultury, rekreacji i aktywnego wypoczynku. Co warte podkreślenia miejsca rekreacji i wypoczynku przy tzw. Promenadzie, będą udostępnione turystom nieodpłatnie. W dużej mierze determinują one rodzaje i formy turystyki, które będą rozwijane w regionie stanowiąc jedną z podstawowych atrakcji dla odwiedzających województwo świętokrzyskie turystów.

6. Czy planowany projekt jest zgodny ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020?

Tak.

Ze względu na położenie geograficzne oraz dotychczasowe doświadczenia zarówno w zakresie polityki regionalnej, jak i pozyskiwania źródeł finansowania, największe znaczenie dla rozwoju powiatu opatowskiego ma polityka rozwoju Województwa Świętokrzyskiego. Najważniejszym dokumentem rozwojowym województwa jest „Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku „2020”, której głównym celem strategicznym jest wzrost atrakcyjności województwa względem innych regionów Polski i Europy.

Inwestycja jest zgodna z zapisami w w/w Strategii, która zakłada, m. in.:

„1. Tworzenie warunków rozwoju turystyki, sportu i rekreacji. Kierunki działań:

- rozwój infrastruktury turystycznej, szczególnie infrastruktury noclegowej, gastronomicznej, małej infrastruktury na pieszych, rowerowych i wodnych szlakach oraz turystyczne zagospodarowanie zbiorników wodnych,
- wspieranie procesów powstawania lokalnych i regionalnych produktów turystycznych,
- rozwój zintegrowanego systemu promocji i informacji turystycznej województwa,
- oznakowanie i udostępnienie atrakcji turystycznych,
- modernizacja i rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej w regionie.

2. Ochrona i udostępnienie dziedzictwa kulturowego kierunku działań:

- zachowanie dziedzictwa kulturowego i aktywna ochrona zabytków,
- modernizacja i rozbudowa infrastruktury kultury,
- zwiększanie roli zabytków w rozwoju turystyki i przedsiębiorczości,
- poprawa warunków funkcjonowania instytucji artystycznych,
- wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań w systemie organizacji działalności kulturalnej i w systemie upowszechniania kultury,
- poprawa dostępności mieszkańców do oferty kulturalnej poprzez wspieranie instytucji poszerzających ofertę programową umożliwiającą aktywne uczestnictwo w życiu kulturalnym,
- tworzenie nowych miejsc pracy związanych z ochroną i udostępnianiem dziedzictwa kulturowego.”

Inwestycja kompleksowo wpisuje się i jest zgodna ze **Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020.**

Jeśli NIE, proszę o wyjaśnienie rozbieżności:

Nie dotyczy

7. Wykorzystanie walorów powiatu opatowskiego do rozwoju przedsiębiorczości i gospodarki turystycznej.

W powiecie znajduje się wiele obiektów historycznych wpisanych na listę zabytków:

- układ urbanistyczny, wpisany do rejestru zabytków nieruchomych (nr rej.: A.527 z dnia 16.05.1947 r. i z dnia 8.05.1985 r.),
- Kolegiata św. Marcina, świątynia w stylu romańskim pochodząca z II poł. XII wieku, w 2006 r. obchodząca 800-lecie nadania statusu kolegiaty; znajduje się w niej szereg unikatowych zabytków, np. odlany z brązu Lament Opatowski, przedstawiający

rozpacz 41 mieszkańców Opatowa po śmierci Krzysztofa Szydłowieckiego, obok nagrobka kanclerza znajduje się także nagrobek jego córki, a także płyty nagrobne dwóch jego synów. Ponadto na ścianach kolegiaty, znajdują się malowidła przedstawiające sceny słynnych bitew – odsiecz wiedeńską, Psie Pole i Grunwald. Cenne są również XVIII-wieczne ławki i stalle, a także organy, dzieło sztuki organowej. Nr rej.: A.528/1-3 z dnia 18.10.1956 r., z dnia 21.06.1967 r. i z dnia 16.06.1977 r.,

- pozostałości murów miejskich wzniesionych przez kanclerza Krzysztofa Szydłowieckiego z jedyną zachowaną bramą – Warszawską; nr rej.: A.536/1-2 z dnia 30.05.1972 r. i z dnia 16.06.1977 r.,
- barokowy klasztor oo. Bernardynów wzniesiony w XIV-XV wieku na miejscu osady Żmigród. Wsławił się bohaterską obroną podczas wspomnianego najazdu Tatarów w XVI wieku. Wewnątrz szczególnie interesujący jest rokokowy ołtarz główny, iluzjonistyczne ołtarze boczne, wśród nich Tłocznia Mistyczna, oraz odnowione malowidła ściennie. Nr rej.: A.529/1-3 z dnia 18.10.1956 r., z dnia 21.06.1967 r. i z dnia 16.06.1977 r.,
- podziemia Opatowskie – system dawnych piwnic kupieckich wydrążonych w lessie pod rynkiem starego miasta (Placem Obrońców Pokoju),
- dawna synagoga przy ul. Szerokiej, niedaleko rynku (obecnie nie istnieje),
- dom z podcieniami na Rynku z XVI wieku, zniszczony w czasie II wojny światowej i odbudowany po wojnie, obecnie urząd miasta (ratusz). Nr rej.: A.537 z dnia 14.10.1949 r. i z dnia 28.10.1971 r.,
- kapliczka św. Jana Nepomucena z przełomu XVIII i XIX w. – drewniana, z krytym gontem namiotowym daszkiem, pod którym znajduje się figura świętego. Odnowiona w latach 90. XX wieku, a następnie w 2012 r.,
- symboliczna mogiła Ludwika Topór-Zwierzdowskiego, powstańca z 1863 r. (nr rej.: A.535 z dnia 24.05.1993 r.),
- mogiła powstańców z 1863 r. (nr rej.: A.533 z dnia 24.05.1993 r.),
- mogiła ks. Przybyłowskiego, powstańca z 1863 r. (nr rej.: A.534 z dnia 24.05.1993 r.),
- cmentarz parafialny (nr rej.: A.530 z dnia 17.06.1988 r.),
- cmentarz wojenny z I wojny światowej (nr rej.: A.531 z dnia 16.05.1988 r.),
- lapidarium na terenie dawnego cmentarza żydowskiego, obecnie park miejski (nr rej.: A.532 z dnia 22.04.1991 r.),
- najcenniejszym zabytkiem gminy Iwaniska jest zamek „KRZYŻTOPÓR”, a właściwie

jego ruiny. Wzniesiony został w latach 1631-44 przez wojewodę sandomierskiego Krzysztofa Ossolińskiego, jako jego rezydencja. Była to ogromna budowla obronna o bardzo ciekawym układzie architektonicznym, wybudowana w oparciu o „swoisty kalendarz”. W zamku było tyle okien ile dni w roku, tyle pokoi ile tygodni, tyle sal ile miesięcy, tyle wież ile kwartałów. Nazwa zamku „ Krzyżtopór” pochodzi od emblematów umieszczonych na kamiennych płaskorzeźbach w dekoracji bramy, to jest krzyża i toporu – herbu Ossolińskich. Zniszczony i zrabowany podczas szwedzkiego „potopu”. Obecnie na zamku odbywa się szereg imprez kulturalnych, między innymi: Turniej Rycerski, Festiwal Muzyki Chrześcijańskiej, zloty młodzieży itp. Rocznie zamek odwiedza ponad 50 tysięcy turystów.

W 1687 roku znany niemiecki malarz, podróżnik i teoretyk sztuki, Joachim von Sandrart napisał „Z wielu zamków w Polsce istniejących „Krzyżtopór” jest najpiękniejszy, gdyż Rzemień bardzo warowny, Wiewiórka rozkoszna a Baranów nader piękny, Krzyżtopór jednak przewyższa je wszystkie”. Słowa te, choć wypowiedziane ponad 300 lat temu nadal zachowują swoją aktualność, a pozostałości budowli budzą zachwyt i zdumienie przybywających tu wędrowców.

W sezonie turystycznym w latach 2015-2016 trwającym od maja do września w poszczególnych obiektach turystycznych, obiektach noclegowych i gastronomicznych liczba turystów korzystająca z usług kształtowała się następująco:

Obiekty turystyczne:

Brama Warszawska – gdzie przygotowano wystawę okolicznościową pt. „Opatów na starych pocztówkach” oraz wystawę uzbrojenia rycerskiego.

Liczba turystów w okresie maj - wrzesień	2015	2016
	około 4000 osób	5991 osób

Kolegiata Opatowska pw. św. Marcina z Tours.

Liczba turystów w okresie maj - wrzesień	2015	2016
	około 8500 osób	około 8000 osób

Kościół p.w. WNMP - OO. Bernardynów

Liczba turystów w okresie maj -wrzesień	2015	2016
	około 1000 osób	około 1080 osób

Muzeum Geodezji i Kartografii mieszczące się w budynku Starostwa Powiatowego w Opatowie.

Liczba turystów w okresie maj - wrzesień	2015	2016
	około 900 osób	Przerwanie działalności

Podziemna Trasa Turystyczna w Opatowie Obsługa PTTK O/Opatów

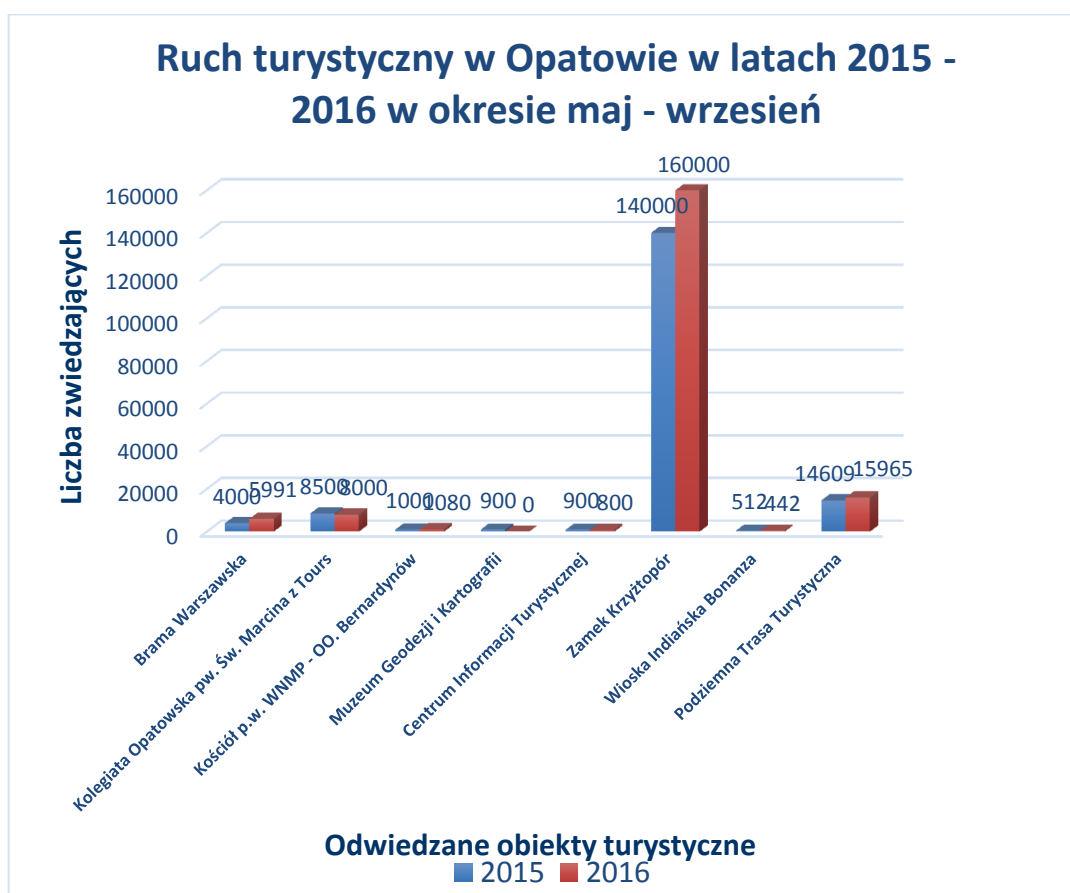
Liczba turystów w okresie maj - wrzesień	2015	2016
	14 609 osób	15 965 osób

Zamek Krzyżtopór w Ujeździe

Liczba turystów w okresie maj - wrzesień	2015	2016
	około 140 tysięcy	około 160 tysięcy

Wioska Indiańska Bonanza w Zielonce

Liczba turystów w okresie maj - wrzesień	2015	2016
	512	442

Obiekty gastronomiczne:

Restauracja „Żmigród”

	2015	2016
Liczba miejsc konsumpcyjnych	150	150
Liczba turystów w okresie maj – wrzesień	około 3800 osób	3800

Restauracja „Zamiejska”

	2015	2016
Liczba miejsc konsumpcyjnych	50	50
Liczba turystów w okresie maj – wrzesień	około 700 osób	400

Bar „U Reni”

	2015	2016
Liczba miejsc konsumpcyjnych	25	25
Liczba turystów w okresie maj – wrzesień	około 2800 osób	2900

Zajazd Okalina

	2015	2016
Liczba miejsc konsumpcyjnych	100	120
Liczba miejsc noclegowych	około 15 osób	15

Pensjonat Cyrkon w pobliżu zamku Krzyżtopór

	2015	2016
Liczba miejsc konsumpcyjnych	200	200
Liczba miejsc noclegowych	50	50

Obiekty noclegowe:

Hotel Restauracja MIODOWY MŁYN

	2015	2016
Liczba miejsc noclegowych	60	60
Liczba turystów w okresie maj – wrzesień	1950 (grupy zorganizowane 760, turyści indywidualni)	3083 (grupy zorganizowane 370, turyści indywidualni)

	1190)	2713)
--	-------	-------

Schronisko młodzieżowe PTSM działające na bazie Internatu Zespołu Szkół nr 1 w Opatowie.

	2015	2016
Liczba miejsc noclegowych	34	34
Liczba turystów w okresie maj – wrzesień	770 osób (1360 osobo/nocy)	480 osób (1279 osobo/nocy)

Noclegi – p. Piotr Patraś ul. Sienkiewicza

	2015	2016
Liczba miejsc noclegowych	24	24
Liczba turystów w okresie maj – wrzesień	około 150 osób	170

Noclegi Motel – p. Lech Rusak ul. Szpitalna

	2015	2016
Liczba miejsc noclegowych	28	28
Liczba turystów w okresie maj – wrzesień	100	Brak danych

Noclegi – p. Anna Przygoda ul. 1 Maja

	2015	2016
Liczba miejsc noclegowych	9	9
Liczba turystów w okresie maj – wrzesień	90	85

Noclegi przy Bramie Warszawskiej

	2015	2016
Liczba miejsc noclegowych	17	17
Liczba turystów w okresie maj – wrzesień	600	1000

Gospodarstwo Agroturystyczne „u Zuzi” Czerników Opatowski

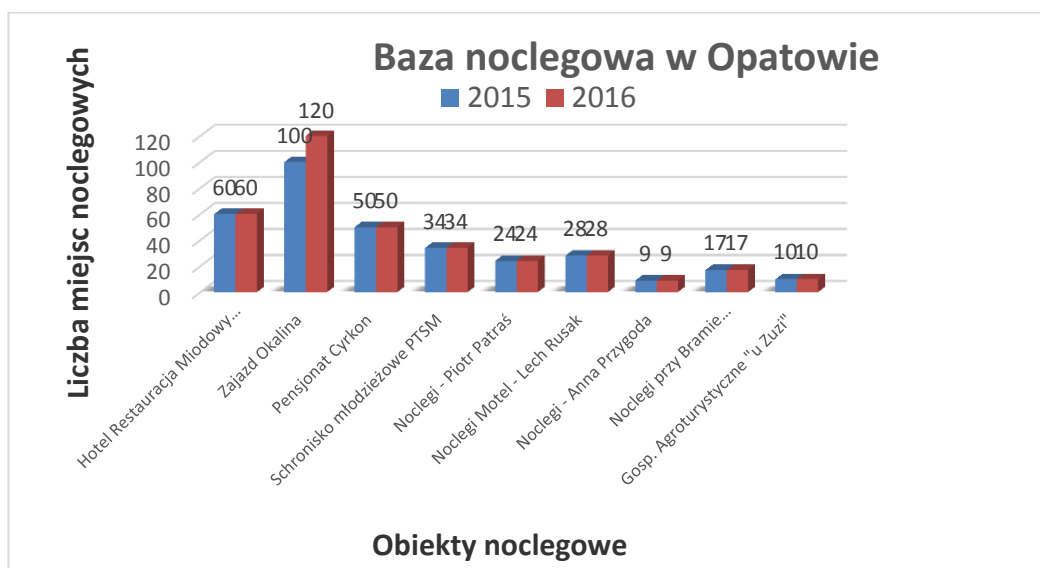
	2015	2016
Liczba miejsc noclegowych	10	10
Liczba turystów w okresie maj – wrzesień	80	80

Zajazd Okalina

	2015	2016
Liczba miejsc konsumpcyjnych	100	120
Liczba miejsc noclegowych	około 15 osób	15

Pensjonat Cyrkon w pobliżu zamku Krzyżtopór

	2015	2016
Liczba miejsc konsumpcyjnych	200	200
Liczba miejsc noclegowych	50	50

W porównaniu do roku 2014 ubiegłego obserwuje się, iż liczby turystów odwiedzających Opatów kształtują się na zbliżonym poziomie z tendencją wzrostową. Istniejąca obecnie baza gastronomiczna zapewnia zabezpieczenie usług na dobrym poziomie dla turystów odwiedzających Opatów.

Oferowana liczba miejsc noclegowych zabezpiecza potrzeby w tym zakresie na różnym poziomie dla turystów indywidualnych i większych grup wycieczkowych, jak również dla osób poszukujących noclegów w gospodarstwach agroturystycznych oraz noclegów o wyższym standardzie.

Z ww. danych wyraźnie wynika, iż realizacja inwestycji mająca na celu rozwój turystyki wpłynie pozytywnie na rozwój przedsiębiorczości i gospodarki turystycznej w regionie.

8. Wykaz działań zaplanowanych przez powiat opatowski, których realizacja przyczyni się do tworzenia warunków dla powstania nowych miejsc pracy, a także zapewnienia trwałości istniejących miejsc pracy.

Realizacja założeń projektu przyczyni się do rozwoju gospodarczego obszaru powiatu opatowskiego, w tym powstawania nowych miejsc pracy, a także zapewni trwałość już istniejących miejsc pracy. Walory turystyczne powiatu opisane powyżej przyczynią się do:

- wzrostu liczby odwiedzających,
- atrakcyjności regionu województwa świętokrzyskiego,
- zwiększenia liczby produktów turystycznych oferowanych przez powiat opatowski,
- powstania kompleksowej infrastruktury turystycznej wykorzystującej walory powiatu,
- przyrostu ruchu turystycznego
- zwiększenia popytu na usługi gospodarcze regionu,
- powstanie 6 nowych, stałych miejsc pracy,
- poszerzenia oferty turystycznej regionu,
- powstania turystyki kulturowej jako nowego produktu w powiecie,
- wyeksponowania wartości przyrodniczych kulturowych w powiecie,
- wzrostu przedsiębiorczości w regionie,
- wpisze się w działania realizowane w powiecie.

Będzie to kompleksowy program zagospodarowania terenu, w skład którego wejdzie:

- utworzenie Domu Muzealnego - Dziedzictwa Geodezji i Kartografii jak również biura Centrum Informacji Turystycznej w Opatowie w zabytkowym budynku zlokalizowanym w Opatowie przy ul. Szpitalnej,
- budowa Punktu Kultury, Rekreacji i Wypoczynku wraz z Informacją Turystyczną w Opatowie na tzw. Promenadzie wzdłuż rzeki Opatówki,
- wyposażenie Podziemnej Trasy Turystycznej w Opatowie zlokalizowanej przy Opatowskim rynku, nieopodal Ratusza.

9. Lista powiązanych ze sobą projektów, które potwierdzają potencjał rozwoju powiatu opatowskiego oraz tworzą łącznie produkt turystyczny.

Do najważniejszych przedsięwzięć realizowanych w ostatnich latach przez Powiat Opatowski można zaliczyć następujące projekty:

- Projekt „Rozbudowa budynku Zespołu Szkół Nr 1 w Opatowie” zrealizowany w ramach osi priorytetowej V Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego, Działanie „Podniesienie jakości usług publicznych poprzez wspieranie placówek edukacyjnych i kulturalnych”. Wartość dofinansowania z Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego: 2 807 427,43 zł.
- Projekt „Termomodernizacja i rozbudowa budynków użyteczności publicznej na terenie Powiatu Opatowskiego” zrealizowany w ramach osi priorytetowej IV Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego, Działanie „Rozwój systemów lokalnej infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej”. Wartość dofinansowania z Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego: 2 584 108,91 zł.

W chwili obecnej do najważniejszych projektów komplementarnych o charakterze inwestycyjnym planowanych przez Powiat Opatowski należy zaliczyć:

- Projekt „Podnoszenie efektywności kształcenia w Zespole Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie w Ożarowie poprzez wzmocnienie infrastruktury edukacyjnej” przewidziany do realizacji w ramach osi priorytetowej VII Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego, Działanie „Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej”,
- Projekt „Podnoszenie efektywności kształcenia w Zespole Szkół nr 1 oraz Zespole Szkół nr 2 w Opatowie poprzez wzmocnienie infrastruktury edukacyjnej” przewidziany do realizacji w ramach osi priorytetowej VII Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego, Działanie „Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej”.